

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

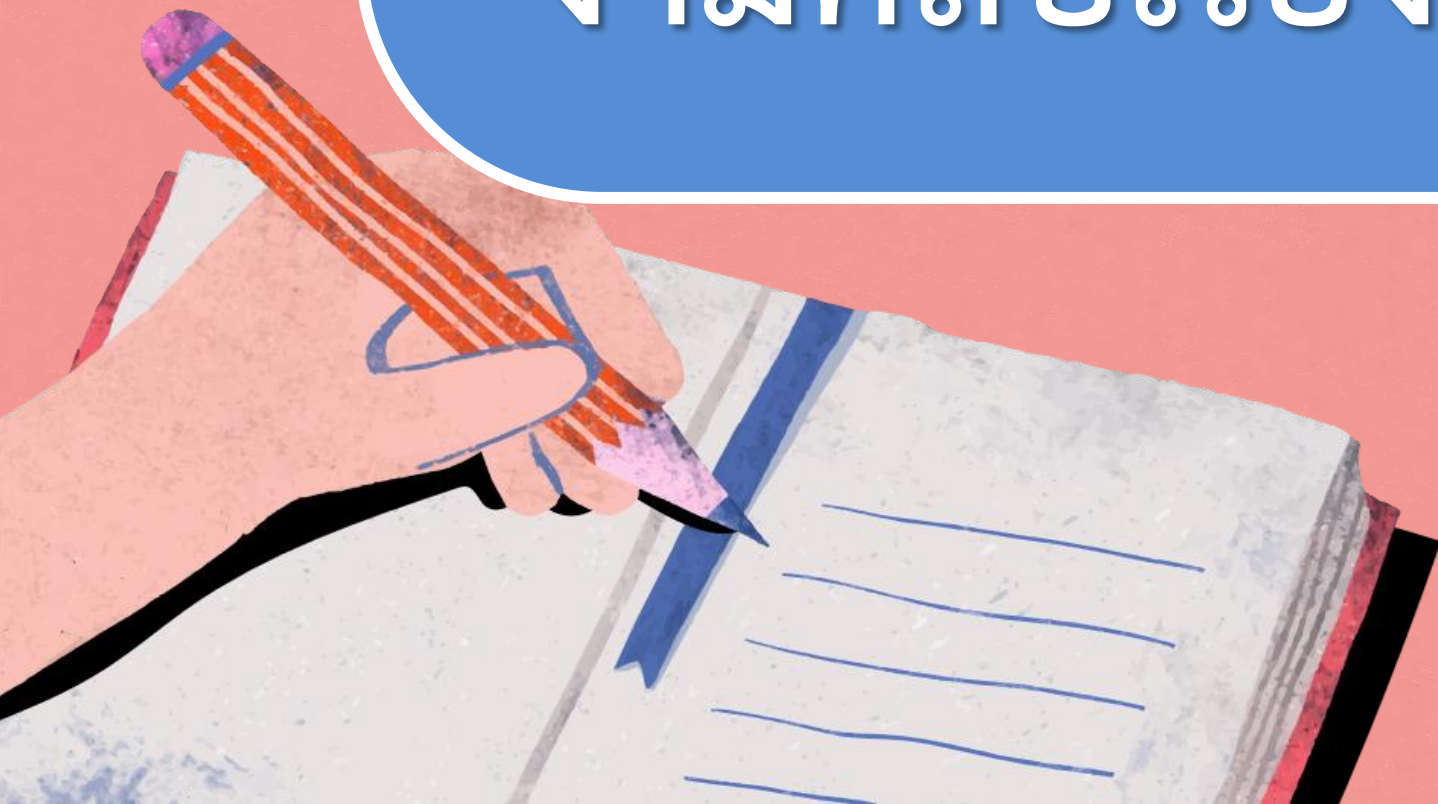
เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๖)

ครูผู้สอน ครูฟาริเดาะห์ เบญญากาจ

ครูรุ่งพิรุณ เขื่อนรอบ

งานศิลปะเรียงความ (๒)

กิจกรรม

ทบทวนความรู้
ในเรื่องของเรียงความ

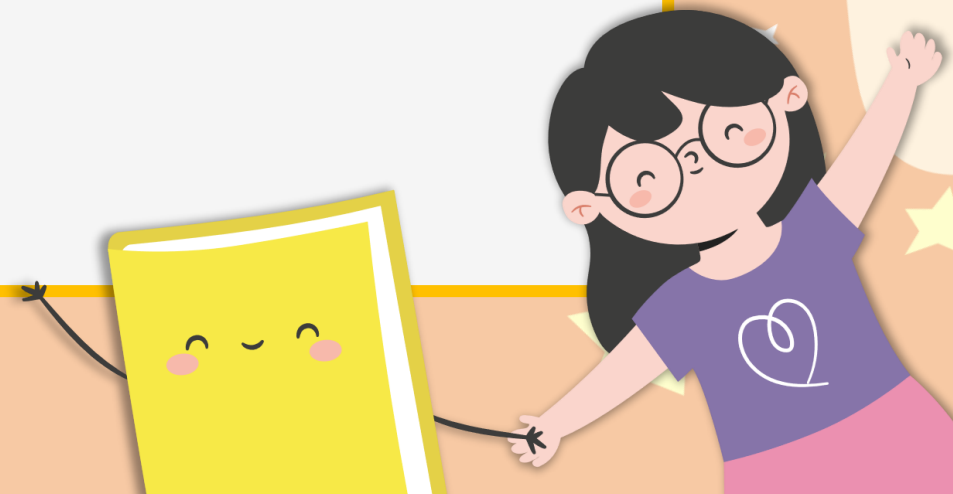

เนื้อเรื่องขงเรียงความ

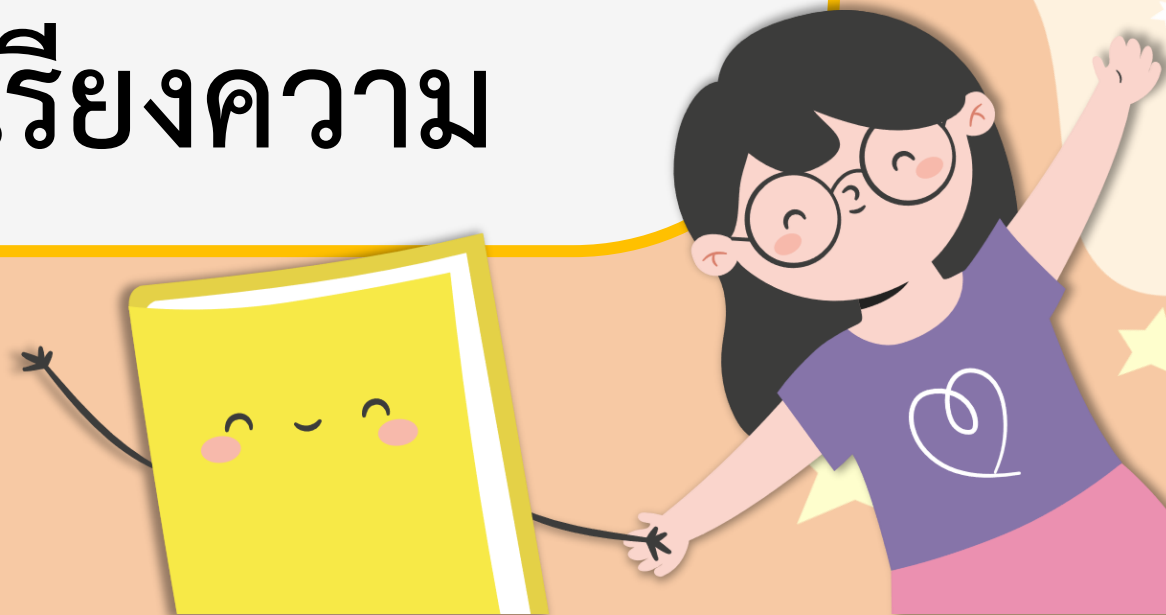
คือ ส่วนที่สำคัญที่สุดของเรียงความ เพราะ
การเขียนเนื้อเรื่องต้องเขียนให้ได้ใจความสมบูรณ์
เขียนให้แจ่มแจ้ง เนื้อหาสาระที่นำมาเขียนจะต้อง
เป็นจริง

ทบทวนความรู้

หลักการเขียน
เนื้อเรื่องของเรียงความ

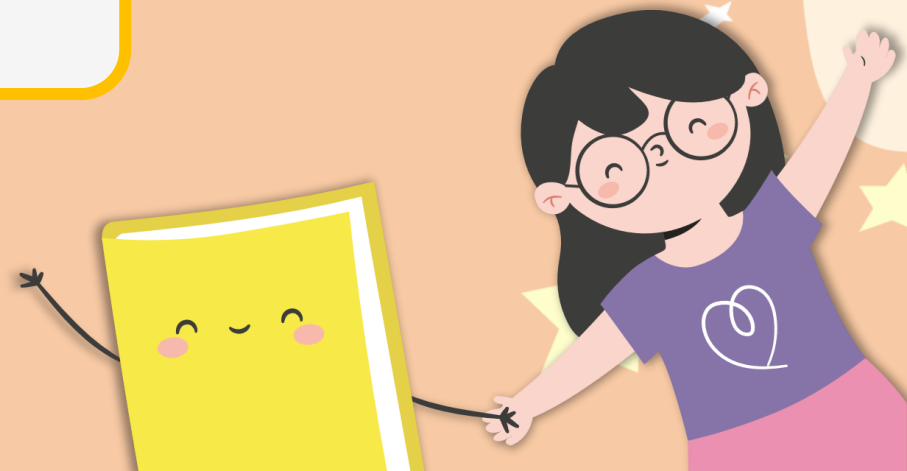
หลักการเขียนเนื้อเรื่องของเรียงความ

๑. เนื้อหาสาระที่สำคัญของเรื่องต้องได้รับความสมบูรณ์

๒. เขียนเนื้อเรื่องให้แจ่มแจ้ง ชัดเจน

๓. เขียนให้ถูกต้อง

คำถามชวนคิด

การเขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ
โดยใช้ภาษากระชับ น่าอ่าน
อยู่ส่วนใดของเรียงความ

กิจกรรม

ศึกษาใบความรู้
เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนบทสรุป
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียงถ้อยร้อยอักษร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๖)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บทสรุป เป็นส่วนสุดท้ายของเรียงความที่ผู้เขียนจะเน้นความรู้ ความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่อง ที่เขียนอีกครั้งหนึ่ง การสรุปนับว่ามีส่วนสำคัญเท่ากับค่านำเพราะเป็นส่วนช่วยเสริมให้เรียงความมีคุณค่าขึ้น การสรุปควรมีเนื้อหาสอดคล้องกับค่านำและประเด็นของเรื่องย่อหน้าสรุปไม่ควรยาว (ประมาณ ๕-๗ บรรทัด ยกเว้นมีคำประพันธ์อยู่ด้วย) แต่ให้มีความกระชับประทับใจผู้อ่าน วิธีการสรุปมีหลายวิธี นักเรียนอาจนำวิธีการเขียนค่านำบางวิธีมาใช้ในการสรุปได้ เช่น การสรุปด้วยคำถาม การสรุปด้วยคำคม สุภาษิต และบทร้อยกรอง หรือสรุปด้วยข้อความที่ให้แก่คิด เป็นต้น

การสรุปที่ดี คือการสรุปด้วยข้อความที่กระชับ คมคายจนผู้อ่านประทับใจ ดิดใจและนำไปประเด็นที่เสนอมา ไตร่ตรองต่อไป แม้จะอ่านเรื่องจบไปแล้วก็ตาม ตัวอย่างการสรุป

สรุปด้วยการฝากข้อคิดและความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน สรุปแบบนี้มักใช้ถ้อยคำสั้นๆ คมคายแต่ลึกซึ้ง เช่น

ดังนั้นถ้าเราอยากให้น้ำใจเกิดขึ้นในสังคมของเรา ต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเองกันทุกคนอย่ามัวเรียกร้องให้คนอื่นมีน้ำใจเพราะถ้าเราเองยังไม่มีน้ำใจ การเรียกร้องให้ผู้อื่นมีน้ำใจต่อเราจะกลายเป็นความเห็นแก่ตัว และถ้าเรามีน้ำใจแล้วก็ไม่ต้องเรียกร้องให้ใครมีน้ำใจ น้ำใจของเราต่างหากที่จะเพาะความมีน้ำใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้อื่นโดยไม่ต้องเรียกร้อง

(บริษัท ช่างขวัญอิน “คอลัมน์ปากกาชนก เรื่องน้ำใจ”สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๒๗, หน้า ๕๘)

สรุปด้วยคำคม สุภาษิต และบทร้อยกรอง

ขณะนี้วิธีสร้างเสริมความยอมรับแปลกๆ ไม่ได้เว้นแม้แต่ข้าราชการและครูบาอาจารย์ โชคยังดีอยู่บ้าง ที่ยังมีเหลือผู้เข้มแข็งออกมาแสดงบทบาทให้เห็นในระดับสาธารณะอยู่บ้างประปราย เป็นกระแสน้อยที่ไหลแรงแต่มีพลังหยุดไหลมีบทบาทสมดังค่ายองของกวีของชาติ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ที่ว่า

ครูคือผู้นำทางความคิด ให้รู้กฎรู้ผิดคำอ่านเขียน
 ให้รู้ทุกขยากรู้พากเพียร ให้รู้เปลี่ยนแปลงสู้สร้างงาน
 ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์ ให้สูงสุดกว่าสัตว์เดรัจฉาน
 ครูคือ ผู้สั่งสมอุดมการณ์ ปฏิธานเพื่อมวลชนใช้ตนเอง

(กมลสมัย วิจิระไชยโสภณ, มปป. : ๒๓)

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน
๒. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ
๓. นักเรียนสรุปองค์ความรู้จากใบความรู้และร่วมกันอภิปรายความรู้

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนบทสรุป
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียงร้อยร้อยอักษร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๖)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บทสรุป เป็นส่วนสุดท้ายของเรียงความที่ผู้เขียนจะเน้นความรู้ ความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่อง ที่เขียนอีกครั้งหนึ่ง การสรุปนับว่ามีส่วนสำคัญเท่ากับค่านำเพราะเป็นส่วนช่วยเสริมให้เรียงความมีคุณค่าขึ้น การสรุปควรมีเนื้อหาสอดคล้องกับค่านำและประเด็นของเรื่องย่อหน้าสรุปไม่ควรยาว (ประมาณ ๕-๗ บรรทัด ยกเว้นมีคำประพันธ์อยู่ด้วย) แต่ให้มีความกระชับประทับใจผู้อ่าน วิธีการสรุปมีหลายวิธี นักเรียนอาจนำวิธีการเขียนค่านำบางวิธีมาใช้ในการสรุปได้ เช่น การสรุปด้วยคำถาม การสรุปด้วยคำคม สุภาษิต และบทร้อยกรอง หรือสรุปด้วยข้อความที่โต้แย้งคิด เป็นต้น

การสรุปที่ดี คือการสรุปด้วยข้อความที่กระชับ คมคายจนผู้อ่านประทับใจ ดิดใจและนำไปประเด็นที่เสนอมา ไตร่ตรองต่อไป แม้จะอ่านเรื่องจบไปแล้วก็ตาม ตัวอย่างการสรุป

สรุปด้วยการฝากข้อคิดและความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน สรุปแบบนี้มักใช้ถ้อยคำสั้นๆ คมคายแต่ลึกซึ้ง เช่น

ดังนั้นถ้าเราอยากให้น้ำใจเกิดขึ้นในสังคมของเรา ต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเองกันทุกคนอย่ามัวเรียกร้องให้คนอื่นมีน้ำใจเพราะถ้าเราเองยังไม่มีน้ำใจ การเรียกร้องให้ผู้อื่นมีน้ำใจต่อเราจะกลายเป็นความเห็นแก่ตัว และถ้าเรามีน้ำใจแล้วก็ไม่ต้องเรียกร้องให้ใครมีน้ำใจ น้ำใจของเราต่างหากที่จะเพาะความมีน้ำใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้อื่นโดยไม่ต้องเรียกร้อง

(ปรีชา ช่างขวัญ "คอลัมน์ปากกาชนก เรื่องน้ำใจ"สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๒๗, หน้า ๕๘)

สรุปด้วยคำคม สุภาษิต และบทร้อยกรอง

ขณะนี้วิธีสร้างเสริมความยอมรับแปลกๆ ไม่ได้เว้นแม้แต่ข้าราชการและครูบาอาจารย์ โชคยังดีอยู่บ้าง ที่ยังเหลือผู้เข้มแข็งออกมาแสดงบทบาทให้เห็นในระดับสาธารณะอยู่บ้างประปราย เป็นกระแสน้อยที่ไหลแรงแต่มีพลังหยุดไหลมีบทบาทสมดังค่ายองของกวีของชาติ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ที่ว่า

ครูคือผู้นำทางความคิด ให้รู้กฎรู้ผิดคำอ่านเขียน
 ให้รู้ทุกขยากรู้พากเพียร ให้รู้เปลี่ยนแปลงสู้สร้างงาน
 ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์ ให้สูงสุดกว่าสัตว์เดรัจฉาน
 ครูคือ ผู้สั่งสมอุดมการณ์ ปฏิธานเพื่อมวลชนใช้ตนเอง

(กมลสมัย วิจิระไชยโสภณ, มปป. : ๒๓)

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

อภิปรายความรู้

การเขียนสรุปของเรียงความ

คำถามชวนคิด

ลักษณะส่วนสรุปของเรียงความ
เป็นอย่างไร

ส่วนสรุปของเรียงความ

คือ ส่วนทิ้งท้ายของเรียงความ เป็นการปิดเรื่องที่จะสร้างความประทับใจให้กับผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะเน้นความรู้ ความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่เขียนอีกครั้งหนึ่ง

คำถามชวนคิด

การเขียนสรุปของเรียงความ
มีกลวิธีการเขียนอย่างไร

กลวิธีการเขียนสรุปของเรียงความ

สรุปด้วยการฝากข้อคิดและความประทับใจ
ให้แก่ผู้อ่าน

สรุปด้วยคำคม สุภาษิต และบทร้อยกรอง

กลวิธีการเขียนสรุปของเรียงความ

สรุปด้วยการฝากคำถามให้ผู้อ่านเก็บไปคิด
หรือไตร่ตรองต่อไป

สรุปด้วยการให้คำตอบ

กลวิธีการเขียนสรุปของเรียงความ

สรุปด้วยการอบรมสั่งสอน เตือนใจ
ให้คติธรรม หรือหลักปฏิบัติตนแก่ผู้อ่าน

คำถามชวนคิด

การเขียนสรุปของเรียงความ
ที่ดีต้องเขียนอย่างไร

การเขียนสรุปของเรียงความที่ดี

คือ การสรุปด้วยข้อความที่กระชับ คมคาย
จนผู้อ่านประทับใจ นำประเด็นที่เสนอมา
ไตร่ตรองต่อไป

กิจกรรม

ใบงาน

เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ

ใบงาน เรื่อง การเขียนสรุป
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียงถ้อยร้อยอักษร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง งามศิลป์เรียงความ (๖)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปเรียงความ ตามโครงร่าง ตามประเด็นที่นักเรียนวางไว้ โดยเขียนเนื้อหาให้ได้ใจความอย่างถูกต้อง

การเขียนสรุปของเรียงความ เรื่อง .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน
๒. ให้นักเรียนร่วมกันทำใบงาน เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ ตามโครงร่าง ตามประเด็นที่นักเรียนวางไว้ โดยเขียนเนื้อหาให้ได้ใจความอย่างถูกต้อง
๓. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอสรุปของเรียงความ

กิจกรรม

ใบงาน

เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ

กิจกรรมนำเสนอ

ใบงาน

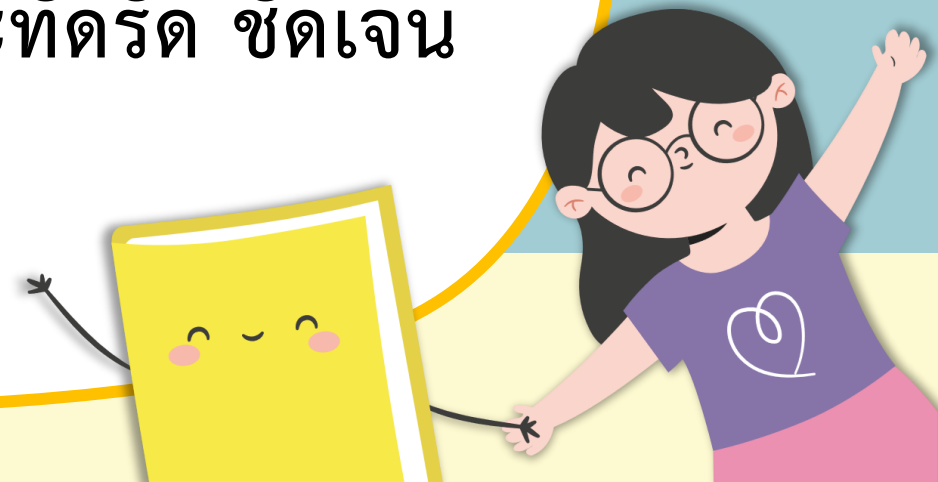
เรื่อง การเขียนสรุปของเรียงความ

สรุปความรู้

เรียงความ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ คำนำ
เนื้อเรื่อง และสรุป

โดยส่วนสรุปเป็นการปิดเรื่องของเรียงความ ผู้เขียน
สามารถเขียนโดยใช้วิธีการฝากความรู้ ข้อคิด หรือ
ความประทับใจให้กับผู้อ่าน โดยใช้ภาษาที่กะทัดรัด ชัดเจน
และเลือกวิธีการสรุปให้เหมาะสมกับเรื่อง

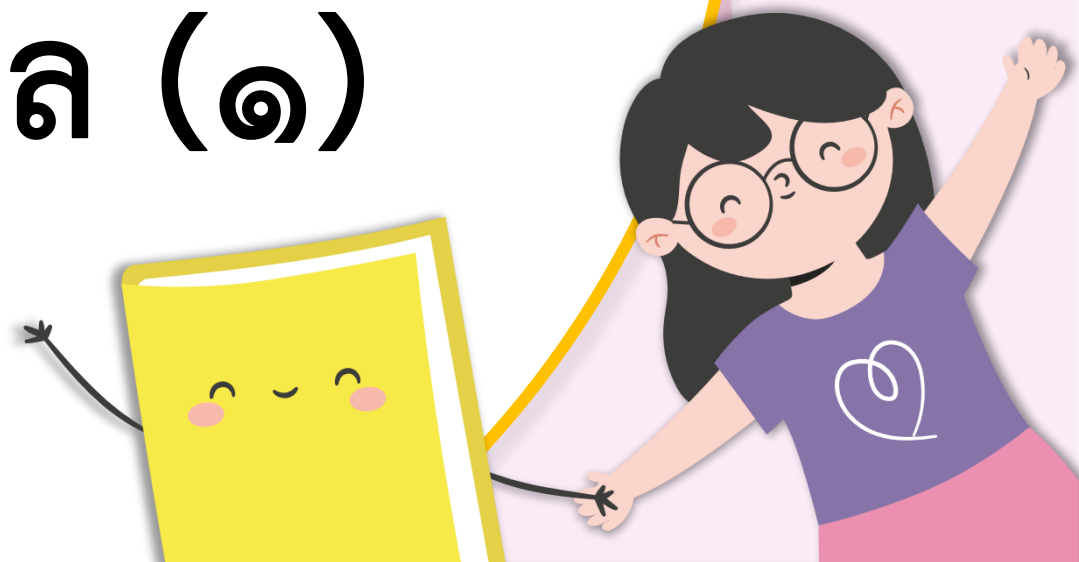

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

แจกแจงข้อมูล (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. ใบความรู้ เรื่อง ความหมายและลักษณะของข้อเท็จจริง
๓. ใบงาน เรื่อง ค้นคว้าหาข้อเท็จจริง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

